

Man har imidlertid ment, at dette spørgsmål burde afvente den nærmere behandling af forslaget i folketinget.

Til de enkelte bestemmelser bemærkes:

Til § 1.

Til nr. 1. Lovens § 5, stk. 1. Efter § 5, stk. 1, i den gældende lov skal ansøgerne opfylde visse kvalifikationskrav såvel for at kunne komme i besiddelse af jord som for at kunne opnå eller overtage lån på de i loven indeholdte vilkår. Det foreslås, at de omhandlede kvalifikationskrav, der står i snæver sammenhæng med de synspunkter, der prægede den oprindelige husmandslovgivning, alene opretholdes som betingelse for at opnå eller overtage lån.

Til nr. 2. Lovens § 5, stk. 6. Den pågældende bestemmelse indeholder særlige kvalifikationskrav for erhververe af jord til byggepladser og havelodder. Bestemmelsen foreslås ophævet i konsekvens af de foreslåede ændringer i lovens § 7.

Til nr. 3. Lovens § 6. Efter § 6 i den gældende lov kan den, der en gang har erhvervet jord i henhold til statshusmandsloven eller de ældre jordlove, som regel ikke opnå adgang til at erhverve jord eller lån efter loven, og han kan heller ikke overtage lån i bestående brug, medmindre han fremdeles opfylder lovens kvalifikationskrav. Bestemmelsen vil tildels kunne være til hinder for hensigtsmæssige jord-suppleringer og er tildels overflødig, jfr. lovens § 43, stk. 3, og foreslås derfor ophævet.

Forslaget er derhos ændret i forhold til det i folketingsåret 1965-66 fremsatte forslag på grundlag af de stedfundne drøftelser i landbokommissionen. Der foreslås herefter tillagt landbrugsministeren beføjelse til at bemyndige statens jordlovsudvalg til efter nærmere af landbrugsministeren fastsatte retningslinier at fravige de kvalifikationskrav, der er fastsat i statshusmandslovens § 5, såfremt ansøgningen angår lån til andre formål end oprettelse af selvstændige landbrug eller gartnerier.

Begrundelsen for den foreslåede ændring er, at man ikke finder, at de i § 5 i loven opstillede kvalifikationskrav er umiddelbart anvendelige med henblik på de nye lånetyper, der er tilkommet, og især ikke findes velegnede med henblik på de suppleringslån, der vil kunne ydes efter de foreslåede nye bestemmelser i statshusmandslovens § 34.

Der har indenfor landbokommissionen været almindelig enighed om, at statens udlånsvirksomhed med hensyn til ydelse af lån til supplerer af bestående landbrug og gartnerier kun bør omfatte landbrugere og gartnere, der driver landbrug, resp.

gartneri, som hovederhverv, og at der bør lægges vægt på ansøgerens faglige dygtighed og uddannelse. Det må endvidere forudsættes, at ansøgeren ikke i forvejen råder over så betydelige midler, at han, uden derved at komme i likviditetsvanskeligheder, må anses for at være i stand til selv at afholde udgifterne i forbindelse med en udvidelse af ejendommens jordtilliggende eller en udvidelse af avlsbygningerne.

Landbrugsministeren agter at instruere statens jordlovsudvalg i overensstemmelse hermed.

Til nr. 4. Overskriften til kap. III. Den foreslåede ændring må ses på baggrund af den foreslåede ændring af lovens formålsangivelse, jfr. bemærkningerne til forslagets § 1, nr. 5 (bl. a. ad § 7), og de foreslåede bestemmelser om afløsning af jordrenten.

Til nr. 5. Lovens kapitel III, afsnit A-C.

Ad afsnit A.

Den virksomhed, der udøves af statens jordlovsudvalg, har oprindeligt haft til hovedformål at yde bistand til oprettelse af selvstændige, mindre landbrug og at fremskaffe arealer hertil, bl. a. ved anvendelse af statens forkøbsret. Sideløbende hermed — og efterhånden i overvejende grad — har der imidlertid af statens jordlovsudvalg været ydet bistand til udbygning og forbedring af bestående mindre landbrug.

I de senere år er statens forkøbsret kun gjort gældende i ganske få tilfælde. Grunden hertil må søges dels i den betydelige stigning, der er sket såvel i prisen på jord som i byggeomkostningerne, dels i den udvikling, der som følge af de teknisk-økonomiske forhold er sket i retning af voksende bedriftsstørrelser, og som har medført, at frastykning af jord fra bestående ejendomme ofte vil medføre betydelig ulempe for ejendommen. Hertil kommer, at udøvelsen af statens forkøbsret i henhold til bestemmelsen i statshusmandslovens § 8, stk. 1, indebærer en betydelig administrativ belastning.

På denne baggrund har man ikke fundet tilstrækkelig anledning til at fastholde den staten i henhold til statshusmandslovens § 8, stk. 1, tillagte umiddelbare forkøbsret til landbrugsejendomme med grundbeløb på 56.000 kr. og derover. Som en yderligere grund til at ophæve denne bestemmelse kan anføres, at vurderingslovens bestemmelser om grundbeløb er ophævet ved lov nr. 363 af 18. december 1964, og at den i statshusmandslovens § 8, stk. 1, anvendte grundbeløbsangivelse således ikke længere vil kunne anvendes som kriterium for forkøbsretten.

Da forkøbsretten fremdeles vil kunne have betydning såvel med henblik på tilvejebringelse af